PROVINCIE UTRECHT

Het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Utrecht
Postbus 16200
3500 CE UTRECHT

Onderwerp	Beoordeling IBT Omgevingsrecht 2023-2024
Datum	30-01-2025
Documentnummer	UTSP-390265605-31406
Telefoonnummer	+31681025300
E-mailadres	thomas.van.walchren@provincie-utrecht.nl
Domein/opgave	Strategie & Bestuur
Team	Bestuurlijk & Interbestuurlijk Toezicht
Bijlage	Beoordelingsformulier 2023-2024

Geacht college,

U heeft ons informatie gestuurd over hoe u in de periode 2023-2024 uw taken hebt uitgevoerd op het gebied van omgevingsrecht, specifiek met betrekking tot strategische en programmatische uitvoering en handhaving (U&H) en Erfgoed. Wij hebben als interbestuurlijk toezichthouder deze informatie beoordeeld om te bepalen of uw taakuitvoering voldoet aan de wettelijke eisen. In deze brief delen wij ons oordeel met u.

Samenvattend oordeel over uw taakuitvoering omgevingsrecht

- Onderdeel U&H: voldoet deels
- Onderdeel Erfgoed: voldoet

Met betrekking tot het *onderdeel U&H* luidt ons oordeel 'voldoet deels' aangezien wij constateren dat de beleidscyclus voor de taakuitvoering op het gebied van vergunningverlening, (bouw)toezicht en handhaving deels voldoet aan de wettelijke criteria uit het Omgevingsbesluit.

Om een goede strategische en programmatische uitvoering en handhaving te waarborgen is ten aanzien van een aantal wettelijke criteria verbetering nodig. De punten waarop verbetering nodig is, zijn de criteria die op bijgevoegd beoordelingsformulier als 'voldoet deels' of 'voldoet niet' zijn beoordeeld. Volgend jaar zullen wij uw taakuitvoering opnieuw beoordelen. Wij verwachten van gemeenten om jaarlijks ten minste één verbeterpunt uit te voeren. Het niet uitvoeren van ten minste één verbeterpunt kan mogelijk tot een negatiever eindoordeel leiden.

Met betrekking tot het *onderdeel Erfgoed* constateren wij dat uw taakuitvoering in 2023 grotendeels aan de wettelijke criteria voldoet. Daarom luidt ons oordeel voor dit onderdeel 'voldoet'.

Beoordelingskader
Bij het uitvoeren van onze wettelijk toezichtstaak hanteren wij het Beleidskader Interbestuurlijk Toezicht 2021-2024 en de daarin opgenomen interventieladder. Een toelichting op de interventieladder staat in het beleidskader.

Tijdens deze beoordelingsperiode voegen wij voor het eerst, bij wijze van proef, het hierboven genoemde beoordelingsformulier bij de beoordelingsbrief. Doordat het formulier inzicht biedt in de beoordeling wordt het

interbestuurlijk toezicht (IBT) transparanter en objectiever. Hierdoor kan elk wettelijk criterium meer op inhoud met u worden besproken. Daarnaast kunt u aan de hand van het formulier en de IBT-handreiking 'Kwaliteits- en procescriteria omgevingsrecht VTH-thuistaken; BIG-8 onder de Omgevingswet' gericht aan de slag met de verbeterpunten. De ervaringen die we met deze manier van werken opdoen, gaan we gebruiken om te bezien of deze werkwijze binnen andere IBT-domeinen kan worden toegepast.

Verificatiegesprek
Het concept-beoordelingsformulier is ambtelijk op 2 januari 2025 toegestuurd aan uw gemeente. Hierop is ambtelijk per e-mail gereageerd. Op 21 januari 2025 hebben wij een ambtelijk verificatiegesprek over onze beoordeling gevoerd met uw gemeente. De uitkomst van het gesprek is door ons betrokken bij het definitief maken van het beoordelingsformulier.

Effect van de invoering van de Omgevingswet op de beoordeling
Het oordeel over het onderdeel U&H is provinciebreed lager uitgevallen dan in de voorgaande beoordelingsperiode 2022-2023. Dit heeft in hoofdzaak te maken met de omstandigheid dat de Omgevingswet op 1 januari 2024 in werking is getreden. De toezichtinformatie over 2023-2024 is aan deze nieuwe wet getoetst. In de Omgevingswet is een aantal criteria uit de voorheen geldende ministeriële regeling omgevingsrecht (Mor) door de wetgever overgeheveld naar het Omgevingsbesluit en waaraan de toezichtinformatie voortaan nadrukkelijker wordt getoetst. Het kan dus voorkomen dat een gemeente onder de Omgevingswet een lagere beoordeling heeft gekregen dan onder de voorgaande wet- en regelgeving het geval zou zijn. Daarnaast kan het zijn dat een gemeente meerdere jaren geen verbetering heeft laten zien in haar beleidscyclus wat een lagere beoordeling tot gevolg kan hebben. Bij deze gemeenten staat in voorgaande beoordelingsbrieven dat er jaarlijks terugkerende verbeterpunten zijn en dat geen of onvoldoende verbetering doorvoeren consequenties kan hebben voor de beoordeling in de huidige beoordelingsperiode 2023-2024.

Onderdeel U&H
Thuistaken
Uw Algemene Handhavingsstrategie bebouwde omgeving en openbare ruimte d.d. 16 juni 2023 en de onderliggende domeinspecifieke handhavingsstrategieën, de Vergunningenstrategie d.d. 2 juli 2024, het Handhavingsprogramma openbare ruimte en bebouwde omgeving 2024 en het Handhavingsverslag bebouwde omgeving en openbare ruimte 2023 zijn inhoudelijk beoordeeld aan de wettelijke criteria uit de Omgevingswet en het Omgevingsbesluit (de zogenaamde 'kwaliteits- en procescriteria'). Zie bijgevoegd beoordelingsformulier voor de inhoudelijke beoordeling.

Basistaken omgevingsdienst
U heeft, samen met de andere colleges van burgemeester en wethouders van de Utrechtse gemeenten, voor de basistaken die door de omgevingsdienst namens u worden uitgevoerd, een uniforme U&H-strategie voor de regio Utrecht vastgesteld dan wel verlengd.

De uniforme U&H-strategie is een zogenaamd groeidocument waarvan bekend is dat deze (nog) niet aan de gestelde kwaliteits- en procescriteria voldoet. Verder is er op basis van de uniforme U&H-strategie nog geen uitvoeringsprogramma vastgesteld door de bevoegde gezagen samen. De uniforme U&H-strategie wordt de komende jaren doorontwikkeld door een ambtelijke regionale werkgroep waar de provincie, de omgevingsdiensten en enkele gemeenten deel van uitmaken. De regionale werkgroep denkt ook na over één uitvoeringsprogramma en evaluatierapportage. Ondanks deze lopende doorontwikkeling, hebben wij deze beoordelingsperiode de uniforme U&H-strategie beoordeeld. De verbeterpunten tellen deze beoordelingsperiode nog niet mee met de beoordeling, maar hebben wij met de regionale werkgroep gedeeld zodat deze meegenomen kunnen worden bij de doorontwikkeling. De beoordeling hebben wij ook ambtelijk met uw organisatie gedeeld.

Kwaliteitscriteria
Uw gemeenteraad heeft een Verordening vastgesteld die de kwaliteit van de uitoefening van de uitvoerings- en handhavingstaken regelt. In de verordening zijn de landelijk geldende kwaliteitscriteria op de omgevingsdienst

van toepassing verklaard. De kwaliteitscriteria hebben betrekking op opleidingsniveau/deskundigheid, werkervaring en frequentie van de uitvoering van taken per medewerker. Ook zien de kwaliteitscriteria op de robuustheid (o.a. minimale personele capaciteit) van de omgevingsdienst.

Wij hebben getoetst of u jaarlijks evalueert in hoeverre de kwaliteitscriteria worden nageleefd door de omgevingsdienst. Daarnaast hebben wij getoetst of u daarover mededeling doet aan de gemeenteraad.

De omgevingsdienst heeft de naleving van de kwaliteitscriteria door de eigen organisatie zelf geëvalueerd in 2023. Uit deze zelfevaluatie blijkt dat de omgevingsdienst niet op alle deskundigheidsgebieden voldoet aan de kwaliteitscriteria. De omgevingsdienst heeft een aantal verbeteracties geformuleerd om in de toekomst aan de kwaliteitscriteria te kunnen voldoen. Wij verzoeken u actief op de uitvoering van de verbeteracties te sturen als opdrachtgever, zodat de omgevingsdienst aan de kwaliteitscriteria gaat voldoen. Ook verzoeken wij u er actief op te sturen dat de omgevingsdienst deze evaluatie jaarlijks herhaalt en hierover aan u rapporteert. U dient vervolgens aan de gemeenteraad te rapporteren.

Onderdeel Erfgoed
Bij de beoordeling van het onderdeel Erfgoed hebben wij getoetst of sprake is van adequate vergunningverlening, of de commissie Ruimtelijke Kwaliteit goed functioneert en in hoeverre er sprake is van adequate advisering in het kader van de rijksmonumenten en archeologische monumentenzorg.

Met betrekking tot het onderdeel Erfgoed constateren wij dat uw taakuitvoering in 2023 grotendeels aan de wettelijke criteria voldoet. Daarom luidt ons oordeel voor dit onderdeel 'voldoet'.

Benodigde actie(s) van uw kant
Uw taakuitvoering voor het onderdeel U&H 'voldoet deels' aan de wettelijke criteria. Verbetering van uw taakuitvoering is nodig. Aan welke criteria uw taakuitvoering wel, niet volledig of niet voldoet, leest u in het beoordelingsformulier.

Om bij volgende beoordelingsperiode minimaal wederom op 'voldoet deels' uit te komen moet u de komende periode werken aan ten minste één verbeterpunt. Door te voldoen aan een of meerdere wettelijke criteria kunt u een hogere beoordeling behalen van de desbetreffende criteria en kan het eindoordeel de komende beoordelingsperiode positiever uitvallen. Het niet uitvoeren van ten minste één verbeterpunt kan mogelijk tot een negatiever eindoordeel leiden.

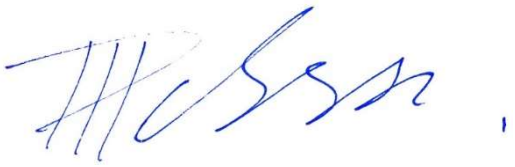
Tot slot
Hiermee is deze beoordelingsronde afgerond. U moet de toezichtinformatie over de periode 2024-2025 op grond van de Verordening systematische toezichtinformatie provincie Utrecht **vóór 1 april 2025** bij ons indienen. Graag ontvangen wij ook een toelichting waarin u aangeeft welk verbeterpunt of welke verbeterpunten u naar aanleiding van deze beoordeling heeft uitgevoerd.

Naast het toezicht op uw taakuitvoering op het gebied van het omgevingsrecht, beoordelen wij ook uw taakuitvoering op de terreinen informatie- en archiefbeheer, huisvesting voor vergunninghouders en financiën. Vanwege een ander beoordelingsritme door wettelijke bepalingen ontvangt u hiervan onze toezichtbrieven op een later tijdstip.

Een afschrift van deze brief sturen wij ter kennisgeving aan uw gemeenteraad.

Wij publiceren de resultaten van ons toezicht op de IBT-kaart. Zie daarvoor www.provincie-utrecht.nl/interbestuurlijktoezicht. Deze beoordelingsbrief wordt via deze kaart ook toegankelijk. Het beoordelingsformulier publiceren wij dit jaar nog niet, omdat dit nog een proef is.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
Namens hen,

H.P. van Essen
Gedeputeerde Ruimtelijke Ontwikkeling, Coördinatie Omgevingsbeleid, Energietransitie, Milieu en Bestuur